

Sygnatura akt IVP 78/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Z., dnia 18-02-2012 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu IV Wydział Pracy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Danuta Kaczerewska

Protokolant: Agnieszka Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 18-12-2012 r. w Zgorzelcu

sprawy

z powództwa M. W.

przeciwko Przedsiębiorstwo (...) Spółka z o.o. Oddział (...) z siedzibą w B.

o zapłatę ryczałtu z tytułu podróży służbowych

I. powództwo oddala,

II. zasądza od powoda M. W. na rzecz strony pozwanej Przedsiębiorstwa (...) Spółka z o.o. Oddział (...) z siedzibą w B. kwotę 1.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

IV P 78/12

UZASADNIENIE

Powód-M. W. w pozwie skierowanym przeciwko stronie pozwanej – Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o.o. Oddział (...) z siedzibą w B. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej kwoty :

-10.728 zł z tytułu ryczałtu za noclegi w podróży służbowej za 149 nocy w 2008r,

-13.728zł z tytułu ryczałtu za noclegi w podróży służbowej za 156 nocy w 2009r,

-6.800zł z tytułu ryczałtu za noclegi w podróży służbowej za 85 nocy w 2010r tj. łącznie kwoty 31.256 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1.08.2011r./k-3 akt/.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podał, że był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) Sp.z o.o.w B. nieprzerwanie od dnia 8.04.2003r. do dnia 31.07.2011r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o masie powyżej 3,5 tony. Pismem z dnia 1.04.2011r. został poinformowany przez pracodawcę, że na zasadzie art.23(1)kp nastąpiło przejście zakładu pracy przez innego pracodawcę i z tym dniem stał się pracownikiem strony pozwanej tj. Przedsiębiorstwa (...) Sp.z o.o. Oddział (...) w B.. Umowa o pracę ze stroną pozwaną uległa rozwiązaniu na zasadzie porozumienia stron z dniem 31.07.2011r. Do dnia rozwiązania umowy o pracę nie został powodowi wypłacony ryczałt za noclegi w podróży służbowej za okres od stycznia 2008r. do dnia 31.07.2011r. Zdaniem powoda, obowiązek wypłaty ryczałtu w kwocie 20 euro za nocleg wynika z treści umowy o pracę z dnia 20.12.2006r oraz aneksu do umowy z dnia 25.01.2008r. Podobna regulacja została przewidziana w Zarządzeniu nr. (...) Sp.z o.o.w B. z dnia 14.12.2007r w sprawie świadczeń z tytułu podróży służbowej, gdzie również przewidziano wypłatę ryczałtu w kwocie 20 euro za nocleg w podróży służbowej. Powód dodał, że kilkakrotnie zwracał się do pracodawcy o wypłacenie mu zaległych ryczałtów za noclegi w podróży służbowej, jednakże pracodawca do dnia złożenia pozwu nie uregulował tych należności. Powód powołał

się na orzecznictwo Sadu Najwyższego i wskazał, że umożliwienie kierowcy spania w kabinie samochodu- jak w jego przypadku- nie jest zapewnieniem mu bezpłatnego noclegu. Również, jeśli kierowca w czasie podróży służbowej śpi na leżance zamontowanej w samochodzie- pracodawca nie może odmówić mu wypłaty ryczałtu za nocleg ,gdyż nie jest to zapewnieniem pracownikowi bezpłatnego noclegu./k-4-8 akt/.

W piśmie procesowym z dnia 2.10.2012r./k-191 akt/ powód ograniczył żądanie pozwu do kwoty 22.357,82zł z tytułu ryczałtów za noclegi w podróży służbowej poza granicami kraju za okres od kwietnia 2008r. do 31.07.2011r.wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności .Dodał, że trzy letni okres przedawnienia liczy od okresu wystąpienia po raz pierwszy z roszczeniem do pracodawcy, gdyż przeciwne wnioskowanie jest, jego zdaniem krzywdzące i sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Zdaniem powoda zapewnienie mu przez pracodawcę możliwości spania na zamontowanej w kabinie leżance - nie spełnia wymogu bezpłatnego noclegu o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dn.19.12.2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju, a w związku z tym jego żądanie jest uzasadnione/k- 191-197 akt/.

Strona pozwana- Przedsiębiorstwo (...) Sp.z o.o. Oddział (...) w B. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu swojego stanowiska podała, że z dniem 17.12.2007r. aneksem nr.1 do umowy o pracę powoda zawartej w dniu 20.12.2006r. pracodawca i pracownik zgodnie wprowadzili zapis dotyczący ryczałtu za nocleg z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju .Jednocześnie w §2 pkt.2 aneksu strony zapisały, że świadczenia wynikające z podróży służbowej oraz pozostałe zasady ustalania i wypłaty należności z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju reguluje Zarządzenie nr. (...) Sp.z o.o. z dnia 14.12.2007r w sprawie świadczeń z tytułu podróży służbowych. W Zarządzeniu tym z kolei, znajduje się odesłanie w zakresie w nim nieuregulowanym do Protokołu dodatkowego nr.5 i nr.8 do Zakładowego Układu Zbiorowego dla (...) Sp.z o.o. i kolejno w sprawach nieuregulowanych w tych protokołach do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.12.2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. U strony pozwanej kwestie ryczałtów za nocleg regulował Protokół dodatkowy nr.5 do (...) zawierający Załącznik nr.20 do Systemu, który w części dotyczącej wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju w pkt.10 i 12 zawierał zapisy dotyczące tych ryczałtów. W pkt.12 została zapisana zasada, że zwrot kosztów noclegu lub ryczałtu o którym mowa w ust.10 nie przysługuje pracownikowi jeśli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg. Zgodnie z §9 ust.4 Rozporządzenia w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, ryczałt za nocleg nie przysługuje, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg. Strona pozwana dodała, że w latach 2004-2010 wykonywała usługi międzynarodowego transportu towarowego. Usługi te realizowane były ciągnikami siodłowymi marki V. (...).Kierowca miał zapewniony bezpłatny nocleg w kabinie samochodu przystosowanej seryjnie w miejsce do spania. W używanych przez stronę pozwaną samochodach marki V. (...) stosowana była tzw. kabina długa, w której umieszczona była leżanka o długości 205cm i szerokości 73cm, odległość między leżanką a poszyciem dachu 130cm, wysokość kabiny 175cm w środkowej części .Pojazd był wyposażony w drugą leżankę, która u strony pozwanej w związku z realizacją zleceń transportowych przez jednego kierowcę była w pozycji złożonej i nie ograniczała przestrzeni w kabinie. Materace leżanki były na bieżąco wymieniane. Ponadto ciągniki siodłowe V. (...) zostały doposażone przy zakupie w ogrzewanie postojowe ,klimatyzację i podręczną lodówkę. Zdaniem strony pozwanej ,kabiny samochodów pozwanego były wyposażone w urządzenia zapewniające należyty wypoczynek dla pracownika tj. zbiornik z wodą z kranikiem, radio samochodowe z odtwarzaczem. lodówkę, wysuwany stolik, ogrzewanie, klimatyzację, wygodne homologowane łóżka z gniazdem zapalniczek oraz dwiema lampkami nocnymi, trzema schowkami do przechowywania rzeczy kierowcy. Natomiast kierowcy sami dokonywali wyboru na jakim parkingu będą odpoczywali. Kierowcy, w tym powód ,nigdy wcześniej nie zgłaszali roszczeń dotyczących wypłaty ryczałtów za noclegi. Zdaniem strony pozwanej ,powód miał zapewniony bezpłatny nocleg, a zatem ryczałt w wysokości 20 euro za nocleg mu nie przysługuje./k-46-54 akt/.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew podniosła również zarzut przedawnienia części roszczeń powoda. Zgodnie z art.291 kp roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia w którym roszczenie stało się wymagalne. Z uwagi na to, że powód wniósł pozew do Sadu w dniu 3.07.2012r nieprzedawnione roszczenia z tytułu ryczałtów za noclegi rozpoczynają się od podróży służbowych powoda w lipcu 2009r. Zgodnie z wyliczeniem strony pozwanej ewentualna należność z tytułu ryczałtów za noclegi od lipca 2009r do końca 2010r. wynosiłaby kwotę 11.366,05zł./k-53-55 akt/.

Sąd ustalił, że:

Powód- M. W. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) Sp.z o.o. w B. od dnia 8.04.2003r. początkowo na podstawie umowy o pracę zawartej na okres próbny do dnia 30.06.2003r. na stanowisku kierowcy, a następnie na podstawie kolejno zawieranych umów o pracę na czas określony od dnia 1.07.2003r. do dnia 31.12.2006r. Od dnia 1.01.2007r. powód został zatrudniony na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony na stanowisku kierowcy samochodu powyżej 3,5 tony/ akta osobowe powoda, k-11do k-17 akt/. Z dniem 15.12.2007r. aneksem nr.1 do umowy o pracę zawartej w dniu 20.12.2006r. na czas nieokreślony, strony wprowadziły zapis dotyczący między innymi ryczałtu za nocleg z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju w wysokości 20 euro za nocleg /§2 pkt.1.3. aneksu nr.1/ Jednocześnie w §2 pkt.2 aneksu strony wprowadziły zapis, że świadczenia zawarte w pkt.1 aneksu tj. diety i ryczałt oraz pozostałe zasady ustalania i wypłaty należności z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju reguluje Zarządzenie Nr. (...) Sp.z o.o. z dnia 14.12.2007r. w sprawie świadczeń z tytułu podróży służbowych/ aneks do umowy w aktach osobowych powoda oraz na k-18 akt/. Z kolei Zarządzenie Nr. (...) w pkt.2.4 odsyłało w tej kwestii do Protokołu dodatkowego nr.5 z dnia 14.01.2005r. i Protokołu dodatkowego nr.8 z dnia 6.12.2007r./dotyczącego zasad ustalania i wypłacania diet/ do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Sp.z o.o. w B. i kolejno w sprawach nieuregulowanych w tych protokołach do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn.19.12.2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikom zatrudnionym w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju/ Zarządzenie nr. (...) na k-120 akt/. U strony pozwanej obowiązuje Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy z dn.28.12.2000r, który został wpisany do rejestru zakładowych układów zbiorowych pracy w dniu 12.02.2001r. Warunki ustalania i wypłacania ryczałtu za nocleg z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju reguluje Protokół dodatkowy Nr.5 do (...) z dn.14.01.2005r. zawierający Załącznik Nr.20 do Systemu ,który w części dotyczącej wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju w pkt.10 i 12 zawiera zapisy dotyczące tych ryczałtów. Zgodnie z pkt.10 w/w Załącznika pracownikowi przysługuje za nocleg zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym, zaś w razie nie przedłożenia rachunku za nocleg pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 20 euro. Natomiast zgodnie z pkt.12 w/w Załącznika zwrot kosztów noclegu lub ryczałtu nie przysługuje pracownikowi, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg/ Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy- Protokół dodatkowy Nr.5 do (...) w zał. oraz na k-123-127 akt/.

Powód w okresie spornym wykonywał podróże służbowe poza granicami kraju jako kierowca ciągnika siodłowego marki V. (...) zakupionym w 2004r/k-233 akt/. Pojazd ten posiadał dodatkowy pakiet wyposażenia kabiny C. oraz pakiet sypialny dla dwóch osób /k-235 akt/.Kabina samochodu była przystosowana seryjnie w miejsce do spania. W używanych przez stronę pozwaną ciągnikach siodłowych marki V. (...) stosowana była tzw. kabina długa, w której zamontowane było łóżko z materacem o długości 205cm i szerokości 73cm, odległość między leżanką a poszyciem dachu 130cm, wysokość kabiny 175cm w środkowej części. Pojazd był wyposażony również w drugą leżankę ,która w związku z realizacją zleceń transportowych przez jednego kierowcę była w pozycji złożonej i nie ograniczała przestrzeni w kabinie. Materace były na bieżąco wymieniane w przypadku ich zużycia .Kabina oprócz miejsca do spania, dodatkowo była wyposażona w 2 lampki nocne, wysuwany stolik, trzy schowki na rzeczy kierowcy, lodówkę, klimatyzację, ogrzewanie postojowe, zbiornik z woda z kranikiem/ opis kabiny na k -135, zdjęcia kabiny na k-175-184akt, zeznania świadków: J. Ł. k-198-199 akt, J. K. k-199akt, zeznania powoda M. W. k- 243-244 akt, zeznania strony pozwanej M. K. na k-244-245 akt/.

Zgodnie z wyliczeniem strony pozwanej ewentualny ryczałt za nocleg z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju za okres nie przedawniony tj. od lipca 2009r. do dnia rozwiązania stosunku pracy wynosi kwotę 11.366,05zł/ wyliczenie podane przez stronę w odpowiedzi na pozew na k-55 akt ,oraz zestawienie delegacji powoda i wyliczenie ryczałtu za nocleg za okres sporny na k- 172 akt/.Pełnomocnik powoda nie kwestionowała zestawienia i wyliczenia ryczałtów sporządzonych przez stronę pozwaną/k-198 akt/.

Sąd zważył ,co następuje:

W rozpatrywanej sprawie bezspornym było, że powód- M. W. po ograniczeniu powództwa domagał się zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej kwoty 22.357,82 zł tytułem ryczałtu za noclegi w podróży służbowej poza granicami kraju za okres od kwietnia 2008r do 31.07.2011r. Sąd zważył, że aneks nr.1 do umowy o pracę z dnia 20.12.2006r wprowadzał, co prawda, prawo powoda między innymi i do ryczałtu za nocleg z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, ale na zasadach określonych w Protokole dodatkowym Nr.5 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy. Aneks ten, bowiem, w kwestii warunków wypłaty tego ryczałtu bezpośrednio odsyłał do stosowania w tym zakresie Protokołu Nr.5 do (...). A zatem zdaniem Sadu, aktem regulującym prawo pracownika strony pozwanej do ryczałtu za nocleg w wysokości 20 euro oraz zasady jego wypłacania- był Protokół dodatkowy Nr.5 z dnia 14.01.2005r. do (...), zawierający Załącznik nr.20 do Systemu, który w części dotyczącej wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju w pkt.10 i 12 zawiera zapisy dotyczące tych ryczałtów. W pkt.12 w/w Załącznika zapisana została zasada, że zwrot kosztów noclegu lub ryczałtu o których mowa w pkt.10 nie przysługuje pracownikowi, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg. Należy dodać, że zarówno Zarządzenie Dyrektora Naczelnego Nr. (...) z dn.14.12.2007r. jak i Protokół dodatkowy Nr.5 z dnia 14.01.2005r. do (...) w zapisach dotyczących ryczałtu za nocleg w zasadzie powielają rozwiązania przyjęte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn.19.12.2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Zgodnie z §9 ust4.w/ w Rozporządzenia ryczałt za nocleg nie przysługuje ,jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg.

A zatem w rozpatrywanej sprawie okolicznością wymagającą rozstrzygnięcia było ustalenie, czy powód miał zapewnione przez pracodawcę w okresie spornym bezpłatne noclegi podczas wyjazdów zagranicznych w sytuacji, gdy nocował w kabinie samochodu, a nie w hotelu czy motelu, a w szczególności, czy kabina ta umożliwiała powodowi odpowiedni nocny wypoczynek, co w konsekwencji zwalniałoby stron^e pozwaną z obowiązku wypłaty ryczałtu w kwocie 20 euro za 1 nocleg. W rozpatrywanej sprawie bezspornym było, że powód odbywał podróże służbowe samochodem- ciągnikiem siodłowym marki V. (...),którego kabina przystosowana była seryjnie w miejsce do spania. Zdaniem Sądu, wypoczynek nocny w kabinie homologowanej, mającej odpowiednie miejsce do spania, posiadającej dodatkowe wyposażenie typu: zbiornik z wodą, lodówkę, wysuwany stolik, lampki nocne, ogrzewanie postojowe, klimatyzację, wygodne homologowane łóżko z materacem oraz gniazdkami zapalniczek, schowkami do przechowywania rzeczy kierowcy- zapewniało pełnowartościowy wypoczynek nocny. Dodatkowo ,kierowcy sami dokonywali wyboru na jakim parkingu będą wypoczywać. Należy podkreślić, że kabina która użytkował powód, nie była zwykłą kabiną samochodu ciężarowego z wstawioną leżanką, lecz kabiną przystosowaną przez producenta w pakiet sypialny dla dwóch osób /choć podróż służbową odbywał jeden kierowca/.A zatem była to kabina odpowiednio przystosowana do noclegu, z wydzieloną do tego celu częścią. Zdaniem Sadu, zapewniała ona należyty nocny wypoczynek dla kierowcy. Należy zatem uznać, że strona pozwana zapewniła powodowi bezpłatny nocleg, co w konsekwencji zwalnia ją z obowiązku wypłaty na rzecz powoda ryczałtu za noclegi za okres nieprzedawniony. Sąd pominął wniosek dowodowy powoda z dnia 14.12.2012r jako spóźniony na zasadzie art.207§6 k.p.c i nie mający istotnego znaczenia dla merytorycznego rozpoznania sprawy, tym bardziej że okoliczności sprawy objęte tym wnioskiem dowodowym zostały już dostatecznie wyjaśnione/ art.217§2 kpc/.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie §6pkt.5 oraz §11.1.pkt.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn.28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu(Dz.U. z dn.3.10.2002r.Nr.163.poz.1349)

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji;